

الدرس السابع: لا تقنطوا: ناامید نشوید

شرح المفردات:

کلمه	نوع کلمه	ترجمه
هزيمة	اسم - مصدر ثلاثی مجرد (هزم، يهزم)	شکست
المعوق	اسم مفعول ثلاثی مزید	معلول، جانباز
صيرت	فعل ماضی - ثلاثی مزید باب تفعیل	تبدیل کرد

مَعَانِي الْأَفْعَالِ النَّاقِصَةِ

افعال ناقصه تقریباً معادل فعل‌های ربطی (بود، شد، گشت، گردید، نیست) در زبان فارسی‌اند و به همین علت به ناقصه معروفند؛ زیرا معنایشان با وجود اسمی پس از آن ذکر می‌شود ناقص است و فقط با وجود اسم دومی که بعد از آن می‌آید کامل می‌گردد. این افعال عبارتند از:

كان (بود) - صار - أصبح (شد - گشت - گردید) - ليس (نیست)

۱- مهم‌ترین معانی (كان):

«بود» ← كان الهواء بارداً: هوا سرد بود / كان باب الغرفة مُغلقاً: در اتاق بسته بود

«است» ← إن الله كان غفوراً رحيماً: بی‌گمان خداوند آمرزنده و مهربان است

«داشت»؛ در صورتی که قبل از حرف (لِ - عند) بیاید:

كان لي (عندي) كتب قيّمة: کتاب‌های ارزشمندی داشتم.

«فعل کمکی ماضی استمراری»؛ در صورتی که قبل از فعل مضارع بیاید:

كان الطالبُ يتكلّم مع أستاذه: دانشجو با استادش صحبت می‌کرد.

جزوه جامع عربی یازدهم انسانی تألیف: نعمت اله مقصودی سال تحصیلی: ۱۳۹۶

«فعل کمکی ماضی بعید»؛ در صورتی که قبل از فعل ماضی ساده یا ماضی نقلی بیاید:

كان الطالبُ (تكلّم / قد تكلّم) مع أستاذه: دانشجو با استادش صحبت کرده بود.

۲- (صار - أصبح)؛ مضارع صارَ «يَصِيرُ» و مضارع أصبحَ «يُصْبِحُ» است. این دو فعل به معنای «شد، گشت و گردید» است.

نَزَلَ المطرُ صباحاً و صارَ الجوُّ لطيفاً: صبحگاهان باران بارید و هوا لطیف شد.

جاء الخريفُ فصارتِ الأرضُ مفروشةً بأوراقِ الأشجار: پاییز آمد و زمین پوشیده از برگ درختان گشت.

۳- (ليسَ)؛ نیست:

ليسَ الطلابُ في الصف: دانش‌آموزان در کلاس نیستند.

إنَّ اللّغةَ الفارسيّةَ ليستْ منفصلةً عن اللّغةِ العربيّةِ: زبان فارسی از زبان عربی جدا نیست.

خلاصه درس

۱- افعال ناقصه در زبان عربی معادل افعال ربطی در زبان فارسی هستند.

۲- مهم‌ترین افعال ناقصه عبارتند از: كان (بود) - صار - أصبح (شد - گشت - گردید) - ليس (نیست)

۳- فعل «كان» قبل از (لِ - عند) معادل فعل «داشتن» در زبان فارسی است.

۴- فعل «كان» + «مضارع» معادل ماضی استمراری در زبان فارسی است.

۵- فعل «كان» + «ماضی ساده یا نقلی» معادل ماضی بعید فارسی است.

اختبر نفسك:

ترجم العبارات حسب ما تعلّمت من القواعد.

۱. ليس تأثير اللغة العربية على اللغة الفارسية قبل الإسلام أكثر من تأثيرها بعد الإسلام.

۲. كان لابن المقفع دورٌ كبيرٌ في تأثير اللغة الفارسية على اللغة العربية.

۳. أصبح نفوذ اللغة الفارسية في اللغة العربية كثيراً بسبب مشاركة الإيرانيين في قيام الدولة الإسلامية.